



Stockholms
stad

Årsrapport 2024

Exploateringsnämnden

Rapport från
stadsrevisionen

Dnr: RVK 2025/31

Stadsrevisionen i Stockholms stad är kommunfullmäktiges kontrollinstrument för att granska den verksamhet som bedrivs av stadens nämnder och bolag. I årsrapporter för nämnder och bolag sammanfattar stadsrevisionen det gångna årets granskningar och bedömningar.

På stadens webbplats, start.stockholm/revision, finns revisionsrapporter publicerade. För att prenumerera på stadsrevisionens informationsbrev, uppge e-postadress till revision.rvk@stockholm.se.

Till

Exploateringsnämnden

Årsrapport 2024

Revisorerna i revisorsgrupp 2 har avslutat revisionen för exploateringsnämndens verksamhet under 2024.

Revisorerna har den 26 mars 2025 behandlat bifogad årsrapport och överlämnar den till exploateringsnämnden för yttrande senast den 27 juni 2025. Av yttrandet bör det framgå vilka åtgärder som nämnden avser att vidta gällande revisionens rekommendationer.

Vi bedömer att exploateringsnämndens verksamhetsmässiga resultat delvis uppfyller kommunfullmäktiges mål. Bedömningen grundar sig på att de mål som omfattar nämndens kärnverksamhet, bostadsförsörjning, inte uppnås. Vidare bedömer vi att nämnden delvis har bedrivit verksamheten på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Negativa avvikelser redovisas mot budget både vad gäller drift- och investeringsverksamheten.

Exploateringsnämndens interna kontroll har varit delvis tillräcklig. Vi ser positivt på det omfattande arbete nämnden bedrivit under året för att åtgärda de brister som tidigare noterats i investeringsredovisningen. Arbete återstår dock fortfarande med att säkerställa att investerings-redovisningen hanteras konsekvent och i enlighet med stadens regler och anvisningar. Årets uppföljning av tidigare lämnade rekommendationer visar också att flera rekommendationer kopplat till nämndens interna kontroll fortsatt behöver åtgärdas.

På uppdrag av revisorerna i revisorsgrupp 2.

Mia Sydow Mölleby
Ordförande

Tomasz Czarnik
Sekreterare

Sammanfattning

Kommunallagen anger att revisionen årligen ska pröva om verksamheten bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om nämndens interna styrning och kontroll varit tillräcklig. Revisionskontoret har även granskat om nämndernas räkenskaper är upprättade enligt stadens anvisningar. För de kriterier som ligger till grund för gjorda bedömningar, se bilaga 3.

Verksamhet och ekonomi

Utifrån genomförd granskning bedöms exploateringsnämnden delvis ha bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt. Detta beror främst på att kommunfullmäktiges uppsatta mål som omfattar nämndens kärnverksamhet, bostadsförsörjning, inte uppnås. Av nämndens redovisning framgår, liksom föregående år, att rådande konjunkturläge haft stor påverkan på att de indikatorer som har koppling till bostadsmålet inte uppnås.

Vidare bedöms nämnden delvis ha bedrivit verksamheten på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Bedömningen beror i huvudsak på att negativa avvikelser redovisas mot budget både vad gäller driftverksamheten (- 98 mnkr) och investeringsverksamheten (- 296 mnkr).

Intern kontroll

Den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen bedöms, utifrån genomförd granskning, vara delvis tillräcklig.

Nämnden har under året genomfört omfattande åtgärder för att komma tillrätta med de brister som noterats tidigare år avseende nämndens investeringsredovisning. Revisionskontoret anser att de åtgärder som hittills vidtagits är tillräckliga för att säkerställa att det inte längre finns risk för väsentliga fel som påverkar de finansiella rapporterna och därmed bedömning av om stadens räkenskaper är rättvisande.

Dock behöver grundläggande rutiner färdigställas och implementeras så att alla aspekter av investeringsredovisningen hanteras konsekvent och i enlighet med stadens regler och anvisningar. Då arbetet med investeringsredovisningen ännu inte är helt slutfört, finns det fortsatt risk för fel, dock bedöms de inte som väsentliga, i de finansiella rapporterna. Det är även av vikt att det interna kontrollarbetet följer upp och säkerställer att arbetssätt och rutiner efterlevs.

Under året har granskning även genomförts av delegation och ärendebereidning. Nämndens delegationsordning har omfattande delegationer och saknar tydliga rutiner för verkställighet. Dokumentation av beslut behöver också förbättras.

Räkenskaper

Utifrån genomförd granskning bedöms räkenskaperna vara upprättade i enlighet med stadens anvisningar.

Uppföljning av tidigare års granskningar

Revisionskontoret har följt upp hur nämnden har hanterat de rekommendationer som lämnats i tidigare granskningar. Nämnden har delvis vidtagit åtgärder utifrån revisionens rekommendationer. Väsentliga rekommendationer som återstår att åtgärda är liksom tidigare år kopplade till markanvisningsprocessen, delegation av beslut, förtroendekänsliga poster samt styrning, uppföljning och kontroll av investeringsprojekt.

Innehåll

1. Årets granskning	1
2. Verksamhet och ekonomi	2
2.1 Verksamhetsmässigt resultat.....	2
2.2 Ekonomiskt resultat.....	4
2.2.1 Driftverksamhet.....	5
2.2.2 Investeringsverksamhet.....	6
3. Intern kontroll	8
3.1 Organisation och ansvarsfördelning	8
3.2 Riskanalys.....	9
3.3 Nämndens uppföljning under året.....	9
3.3.1 Verksamhetsmässigt resultat.....	9
3.3.2 Ekonomiskt resultat	10
4. Räkenskaper.....	11
5. Uppföljning av tidigare års granskning	12
Bilaga 1 Årets granskning.....	13
Bilaga 2 Uppföljning av lämnade rekommendationer	23
Bilaga 3 Bedömningskriterier	31

1. Årets granskning

Revisorerna bedömer årligen om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om nämndens interna kontroll är tillräcklig. Dessutom görs en bedömning av om nämndens räkenskaper är upprättade i enlighet med stadens anvisningar.

Bedömningen baseras på en granskning av nämndens verksamhetsberättelse och på övriga granskningar som genomförts under året, se bilaga 1. Revisionen har även följt upp hur nämnden har hanterat de rekommendationer som lämnats i tidigare års granskningar, se bilaga 2.

Revisionen har utförts enligt kommunallagen, andra tillämpliga lagar, reglementet samt god revisionssed i kommunal verksamhet. Revisionen har utgått från revisionsplanen som fastställts av revisorsgrupp 1. I granskningen har revisorerna biträttats av stadens revisionskontor. Kriterier för bedömning redovisas i bilaga 3.

Revisorerna träffade våren 2024 nämndens presidium för genomgång av 2023 års granskning och avstämning inför 2024.

Årsrapporten har faktakontrollerats av förvaltningsledningen.

2. Verksamhet och ekonomi

I detta avsnitt redovisas revisionskontorets grund för bedömning av om nämnden i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

2.1 Verksamhetsmässigt resultat

Nämnden bedöms delvis ha bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt. Detta beror i huvudsak på att de mål som omfattar nämndens kärnverksamhet, bostadsförsörjning, inte uppnås.

Inriktningsmålet ”Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden” uppnås helt. Inriktningsmålen ”Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning” och ”Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla” uppnås delvis.

Nämnden bedömer att 12 av fullmäktiges 16 mål för verksamheten har uppfyllts, tre verksamhetsmål redovisas som delvis uppfyllda och ett uppnås inte.

Kommunfullmäktiges mål ”Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd” bedöms uppnås delvis. Enligt nämndens redovisning beror detta på att de underliggande indikatorerna om budgetföljsamhet och prognossäkerhet inte uppnås.

Kommunfullmäktiges mål ”I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb” bedöms uppnås delvis. Enligt nämndens redovisning beror detta på att indikatorn som mäter antal markanvisade arbetsplatser i ytterstaden inte uppnås. På samma sätt som bostadsbyggandet påverkats av rådande konjunktur, påverkas också byggandet av arbetsplatser.

Kommunfullmäktiges mål ”I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boenden som de har råd med” omfattar nämndens kärnverksamhet och bedöms inte uppfyllas. Fullmäktiges övergripande mål om 140 000 bostäder har förlängts med fem år till 2035. I kommunfullmäktige budget 2024 justerades målvärdena för flera av de indikator som rör bostadsmålet ner. Målvärdena kommer därefter successivt att öka.

Revisionskontoret konstaterar att kommunfullmäktiges indikatorer kopplade till verksamhetsmålet inte uppnås. Av nämndens redovisning framgår att rådande konjunktur och ekonomiska förutsättningar haft stor påverkan på utfallet för de indikatorer som har koppling till bostadsmålet. Vidare beskrivs att tillgänglig mark är mer utmanande och kostsam att bebygga vilket tillsammans med

kostnadsökning gör det svårt både för staden och byggaktörer att genomföra projekt. Under året har markanvisningar, motsvarande cirka 1 900 bostäder, återlämnats alternativt inte förlängts. I jämförelse med föregående år är det en marginell ökning.

Exploateringsnämnden har tillsammans med stadsbyggnadsnämnden och kommunstyrelsen genomlyst projektportföljen. Syftet har varit att bedöma möjlig utbyggnadstakt i olika områden och exploateringsekonomi för både de enskilda projekten och för portföljen i sin helhet. Det som bland annat framkommit är att det finns en överplanering i vissa områden jämför med efterfrågan. I områden där efterfrågan på bostadsrätter minskar har nämnden godkänt byggnation av hyresrätter som ett led i att upprätthålla bostadsbyggandet.

Utfall för indikatorerna inom verksamhetsområdet stadsutveckling/ bostadsförsörjning redovisas i nedanstående tabell.

Markanvisningar	Årsmål 2024	Utfall 2024	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021
Antal markanvisade bostäder	5 000	3 265	5 939	4 379	10 414
Antal markanvisade hyresrätter	3 000	2 509	3 540	2 798	5 271
Antal markanvisade bostäder i enlighet med 2013 års Stockholmsförhandling	2 000	505	1 291	1 726	3 312
Antal markanvisade bostäder i syfte att nå minskade boendekostnader.	1 250	955	366	187	458
Antal markanvisade bostäder till stadens allmännyttiga bostadsbolag.	2 500	1 841	1 000	e.t	e.t
Antal påbörjade bostäder.	6 000	2 582	2 893	4 833	5 142
Antal markanvisade arbetsplatser i ytterstaden	5 000	1 865	4 777	2 365	3 715

När det gäller konceptet Stockholmshus visade revisionskontorets granskning 2023 att planeringen och styrningen av processen för Stockholmshusen behövde utvecklas för att bland annat nå syftet med att korta tiden för stadsbyggnadsprocessen. Under 2024 har exploateringsnämnden tillsammans med stadsbyggnadsnämnden och de tre bostadsbolagen tagit fram arbetsformer för att säkerställa en effektiv planprocess. Det har ännu inte gått att se om arbetssättet har lett till kortare ledtider.

När det gäller att tillgodose behovet av bostäder med särskild service enligt SoL/LSS sker samverkan med berörda nämnder. Nämnden har också deltagit i arbetet med att ta fram reviderade riktlinjer för bostadsförsörjningen. Revisionskontorets granskning

av planering av bostäder med särskild service enligt SoL och LSS, visade att åtgärder för att tillskapa denna typ av bostäder på annat sätt än genom nyproduktion behöver få större utrymme i de styrande dokumenten och arbetssätten.

Revisionskontorets uppföljande granskning av markanvisningsprocessen visar att åtgärder delvis har vidtagits utifrån tidigare lämnade rekommendationer. Granskningen visar att rutiner och arbetssätt fortsatt behöver utvecklas vad gäller byggaktörskontroller, förlängning av markanvisning samt anmälan av beslut om markanvisning som fattats på delegation. Se även bilaga 1.

Kommunfullmäktige beslutade i november 2024 om riktlinjer för markanvisning, vilken ersätter tidigare markanvisningspolicy. I de nya riktlinjerna har det bland annat förtydligats att markanvisning i större utsträckning ska göras i detaljplaneprocessens senare skede.

Rapporteringen i verksamhetsberättelsen ger rimliga förutsättningar för att bedöma måluppfyllelse. Rapporteringen av vilka åtgärder som nämnden planerar att vidta för de mål och indikatorer som inte uppnåtts kan dock framgå mer tydligt.

2.2 Ekonomiskt resultat

Nämnden bedöms delvis ha bedrivit verksamheten på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Detta beror i huvudsak på att de ekonomiska avvikelser som redovisas inom nämndens drift- och investeringsverksamhet.

Nämnden har under året genomfört omfattande åtgärder för att komma tillrätta med de brister som noterats tidigare år avseende nämndens investeringsredovisning. Revisionskontorets anser att de åtgärder som hittills vidtagits är tillräckliga för att säkerställa att det inte längre finns risk för väsentliga fel som påverkar de finansiella rapporterna och därmed bedömning av om stadens räkenskaper är rättvisande.

Då arbetet ännu inte är helt slutfört finns det dock fortsatt risk för fel, dock bedöms de inte som väsentliga, i de finansiella rapporterna. Det är därför av vikt att nämnden slutför sitt arbete samt vidtar åtgärder för att säkerställa att fel inte uppstår framöver. Se även 3.3.2 Ekonomiskt resultat.

2.2.1 Driftverksamhet

Nämnden redovisar följande utfall och avvikelser för år 2024:

Driftverksamhet (mnkr)	Budget 2024	Utfall 2024	Avvikelse 2024	Avvikelse 2024, %	Avvikelse 2023, %
Kostnader	2 963	3 351	-388	13 %	-5 %
Varav kapitalkostnader	2 261	2 300	-39	2 %	-3 %
Intäkter	3 361	3 651	290	9 %	4 %
Driftbudgetens nettointäkter	398	300	-98	25 %	2 %

Nämndens ekonomiska utfall avviker med -98 mnkr i förhållande till fullmäktiges budget. Revisionskontoret konstaterar att kommunfullmäktiges mål om budgetföljsamhet inte har uppnåtts. Avvikelsen är 25 procent mot budget.

Nämndens kostnader uppgår till 3 351 mnkr, vilket är 388 mnkr högre än budget. Detta trots att nämndens ursprungliga driftbudget har justerats med 487 mnkr. Avvikelsen beror främst på ökade kostnader för avskrivningar, utrangeringar samt ej aktiverbara kostnader, vilket är en följd av den genomlysning av projektportföljen som genomförts under året.

Nämndens intäkter uppgår till 3 651 mnkr, vilket är 290 mnkr högre än budget. Avvikelsen beror bland annat på att intäkterna för tomt-rättsavgälder och arrenden blivit högre än budgeterat vilket förklaras av uppräknig av avgäld/arrende samt att domar i avgäldsmål avgjorts under året till nämndens fördel. På grund av rådande marknadsläge är det flera byggaktörer som inte kan eller vill tillträda markanvisningar, vilket medfört att intäkterna för viten och skadestånd är högre än förväntat.

Nämnden har i huvudsak beskrivit och analyserat avvikelserna mot budget på ett tillfredsställande sätt.

2.2.2 Investeringsverksamhet

Investeringsverksamhet (mnkr)	Budget 2024	Utfall 2024	Avvikelse 2024	Avvikelse 2023
Utgifter	6 017	6 582	-566	-648
Inkomster	1 875	2 171	296	952
Nettoutgifter	4 142	4 412	-269	305
Exploateringsinkomster	200	143	-57	-176

Nämndens utfall för investeringsverksamheten avviker med -269 mnkr i förhållande till kommunfullmäktiges budget om 4 142 mnkr.

Investeringsutgifterna uppgår till 6 582 mnkr, vilket är 566 mnkr högre än budget. Avvikelsen beror bland annat på fördyringar till följd av ökade priser på byggmaterial. Det går av nämndens redovisning inte att se om de ökade investeringsutgifterna har koppling till högre framdrift i projekten.

Investeringsinkomsterna uppgår till 2 171 mnkr, vilket är 296 mnkr högre än budget. Avvikelsen beror bland annat på icke offentliga bidrag, det vill säga bidrag från privata aktörer, vilka inte budgeteras.

Nämnden har i samband med tertialrapport 2 fått information om investeringsprojekt med genomförandebeslut som prognostiseras avvika mer än 15 procent mot av kommunfullmäktiges beslutade budget. Detta har också uppmärksammats av kommunstyrelsen som uppmanade nämnden att vidta åtgärder för att sänka kostnaderna i projekten och vid behov återkomma till fullmäktige för reviderade genomförandebeslut. Av de 16 investeringsprojekt som berörts har inte några reviderade genomförandebeslut fattats. För hälften av projekten har dock prognosen reviderats efter att åtgärder vidtagits vilket medfört att prognostiserade avvikelser för dessa projekt understiger 15 procent av beslutad budget. Revisionskontoret noterar att det i verksamhetsberättelsen redovisas förskjutning av investeringsprojekt till ett belopp om 1,3 mdkr. Nämnden har inte redovisat någon analys över vilken påverkan förskjutningarna och prognostiserade avvikelser kommer få för nämndens övriga projekt samt framtida investeringsutrymme.

Nämnden har under året fortsatt arbetet med att gå igenom investeringsverksamheten och dess projektportfölj för att säkerställa en korrekt investeringsredovisning. Genomlysningen har resulterat i att anläggningar har aktiverats, men också att ett antal projekt

klassificerats som förgävesprojekt. Enligt uppgift är alla projekt som nu finns i nämndens projektportfölj pågående och aktiva.

Förvaltningen har, efter att revisionskontoret inhämtat kompletterande information, i huvudsak förklarat avvikelserna mot budget på ett tillfredsställande sätt. I likhet med föregående år anser revisionskontoret dock att nämndens rapportering och analys av investeringsverksamheten i verksamhetsberättelsen behöver utvecklas för att ge en tydlig bild av orsakerna till det ekonomiska utfallet. Detta för att ledamöter i nämnden ska få en korrekt bild av investeringsverksamheten generellt, men också tillräcklig information för att kunna fatta adekvata beslut.

3. Intern kontroll

I detta avsnitt redovisas revisionskontorets grund för bedömning av om nämnden har haft en tillräcklig intern kontroll.

Den samlade bedömningen är att nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten har varit delvis tillräcklig. Nämnden har under året arbetat med att åtgärda de brister som sedan tidigare noterats i investeringsredovisningen, men arbete kvarstår.

Revisionskontorets uppföljning visar också att flera rekommendationer kopplat till nämndens interna kontroll fortsatt behöver åtgärdas. Det handlar bland annat om rekommendationer avseende markanvisningsprocessen, delegation, förtroendekänsliga poster samt styrning, uppföljning och kontroll av investeringsprojekt.

3.1 Organisation och ansvarsfördelning

Nämnden har i huvudsak en organisation med tydlig fördelning av ansvar och befogenheter för att stödja verksamheten och för att förhindra avsiktliga samt oavsiktliga fel. Granskning visar dock att det finns vissa avvikelser kopplade till nämndens delegationsordning och uppföljningen av densamma som bör åtgärdas.

Det finns riktlinjer och rutiner som ska bidra till att verksamhetens mål uppfylls och att föreskrifter följs. Arbetet med den interna kontrollen är i huvudsak en integrerad del i styrning och uppföljning. Vidare finns systematiskt ordnade kontroller i organisation, system, processer och rutiner. Revisionskontoret anser dock att det är av vikt att nämnden säkerställer att det finns en organisation med kompetens, arbetssätt och rutiner för att fortsätta det arbete som gjorts under året avseende investeringsverksamhet och anläggningsredovisning. Det är även av vikt att det interna kontrollarbetet följer upp och säkerställer att arbetssätt och rutiner efterlevs.

Revisionskontorets granskning under året visade att nämndens delegationsordning inte helt är upprättad enligt kommunallagens bestämmelser. Detta utifrån delegationsordningens omfattande delegationer och avsaknad av tydliga rutiner kring verkställighet. Vidare visade granskningen på brister bland annat vad gäller dokumentation och otydligheter i beslutsnivå. Det finns därför ett behov av att utveckla uppföljningen av beslut fattade med stöd av delegation.

Under året har revisionskontoret genomfört granskningar som omfattat behörighet och attesthantering i ekonomisystemet, löneprocessen, hantering och redovisning av resekostnader, tomträttsavgälder, försäljningsintäkter avseende exploateringsfastigheter och konsulttjänster. Av dessa framgår att kontroller är en integrerad del

av styrning och uppföljning inom dessa områden. När det gäller konsulttjänster bör följsamhet till betalningsvillkor säkerställas. Genomförda granskningar redovisas mer ingående i bilaga 1.

3.2 Riskanalys

Nämnden genomför årliga analyser som i huvudsak fångar upp väsentliga risker som omfattar kärnverksamheten och hur riskerna ska hanteras för att verksamhetens mål ska uppnås. Nämnden har i internkontrollplanen fastställt vilka åtgärder som ska hantera prioriterade risker. Revisionskontoret noterar att internkontrollplanen numera innehåller risker kopplade till investeringar.

Kontroller enligt den interna kontrollplanen följs upp systematiskt och fortlöpande. De avvikelser som påträffats har dokumenterats och åtgärdats eller så har åtgärder föreslagits. Exempelvis har nämnden i uppföljningen identifierat att genomförandebeslut har saknat obligatoriska beskrivningar av framkomlighet och tillgänglighet. För att förhindra detta framöver kommer mallar för tjänsteutlåtande att ses över.

3.3 Nämndens uppföljning under året

Nämndens rapportering ger i huvudsak en aktuell, rättvisande och tillförlitlig information om verksamhet och ekonomi. Nämnden har i huvudsak rutiner för uppföljning av sin verksamhet samt det som uppdragits åt annan att utföra.

3.3.1 Verksamhetsmässigt resultat

Nämndens uppföljningar under året har visat att de mål och indikatorer som rör kärnverksamheten inte uppnås. Enligt nämndens redovisning framgår att de anser sig ha begränsad rådighet över måluppfyllnanden då verksamheten i stor utsträckning påverkas av det samhällsekonomiska läget.

När det gäller projekt Slussen har nämnden under året fått skriftlig lägesredovisning vid två tillfällen samt har muntlig information givits på nämndsammanträdena. Detta med anledning av projektets storlek och komplexitet samt tidigare lämnade rekommendationer. Nämnden har även under året fått information om påbörjade, pågående och planerade åtgärder för samtliga kvarstående rekommendationer samt vilken effekt dessa har fått eller förväntas få.

Granskning av avtalsförvaltning visade att nämnden under året arbetat med att utveckla processen. Revisionskontoret bedömer att detta skapar förutsättning för efterlevnad av fullmäktiges program för inköp. Nämnden bör dock säkerställa att implementeringen

prioriteras under 2025. Genomförd granskning redovisas mer ingående i bilaga 1.

3.3.2 Ekonomiskt resultat

Exploateringsnämnden har under året genomfört ett omfattande arbete för att komma tillrätta med de brister som revisionskontoret noterat tidigare år avseende investeringsredovisning. Under året har alla större projekt gått igenom och, i förekommande fall, rättats för att säkerställa att de följer stadens riktlinjer avseende aktiverings-tidpunkt och klassificering mellan drift och investering. Revisionskontorets granskning av intern kontroll avseende investeringsredovisning visar dock att det finns en underliggande problematik i att grundläggande rutiner ännu inte är helt färdigställda eller implementerade. Utan dessa kan det bli svårt att garantera att alla aspekter av investeringsredovisningen hanteras konsekvent och i enlighet med stadens regler och anvisningar. Detta gör att nämnden även fortsatt behöver vidta åtgärder för att säkerställa en tillräcklig intern kontroll.

En uppföljning av de avvikelser som noterades i granskning av bokslut 2023 visar motsvarande genomgång kvarstår att göra för nämndens mindre projekt. Vidare behöver det säkerställas att investeringsinkomster klassificeras rätt samt anläggningsreskontran regelbundet gås igenom så att utrangering av inaktiva projekt och aktiveringar sker i rätt tid. Exploateringskontoret bör även tillsammans med stadsledningskontoret utreda redovisningsmetoden för vidarefakturering av projekt där staden utför arbete åt andra parter.

Under året har revisionskontoret granskat god ekonomisk hushållning bland annat med avseende på styrning och kontroll av investeringar. Revisionskontoret bedömde att de underlag som lämnas till nämnd och kommunstyrelse bör innehålla ett resonemang om vilka konsekvenser eventuella förändringar i tid, kostnad och innehåll får för såväl pågående som planerade investeringar.

4. Räakenskaper

I detta avsnitt görs en bedömning av om nämndens räakenskaper är upprättade i enlighet med stadens regler för ekonomisk förvaltning. Detta innebär att räakenskaperna bör vara upprättade enligt lag om kommunal bokföring och redovisning samt följa god redovisnings-sed.

Utifrån genomförd granskning bedöms räakenskaperna vara upprättade i enlighet med stadens anvisningar.

Se även avsnitt 2.2 Ekonomiskt resultat.

5. Uppföljning av tidigare års granskning

Tidigare års granskning av nämndens verksamhet har resulterat i ett antal rekommendationer.

Uppföljning visar att nämnden delvis har vidtagit åtgärder utifrån revisionens rekommendationer. Väsentliga rekommendationer som återstår att åtgärda är liksom tidigare år kopplade till markanvisningsprocessen, delegation, förtroendekänsliga poster samt styrning, uppföljning och kontroll av investeringsprojekt.

Rekommendationerna redovisas i bilaga 2.

Bilaga 1 Årets granskning

Markanvisningsprocessen

Revisionskontoret har genomfört en granskning med syfte att följa upp tidigare lämnade rekommendationer avseende exploateringsnämndens följsamhet till stadens markanvisningspolicy. Förvaltningen har i samband med granskningsarbetet beretts möjlighet att faktakontrollera granskningsresultatet.

Den sammanfattande bedömningen är att exploateringsnämnden delvis har vidtagit åtgärder utifrån tidigare lämnade rekommendationer. Rutiner och arbetssätt som säkerställer att markanvisningspolicyn efterlevs behöver fortsatt utvecklas vad gäller byggaktörskontroller, förlängning av markanvisning samt anmälan av beslut som fattats på delegation.

Kommunfullmäktige beslutade i november om riktlinjer för markanvisning, vilka ersätter den tidigare markanvisningspolicyn. Den nya riktlinjen gäller för beslut om markanvisning som fattats 2025-02-01 eller senare, i annat fall gäller den tidigare markanvisningspolicyn.

Enligt markanvisningspolicyn och förvaltningens interna rutiner ska en bedömning av byggaktörens kreditvärdighet göras inför en markanvisning, en så kallad byggaktörskontroll. Detta för att säkerställa att byggaktören har ekonomiska och kompetensmässiga förutsättningar för att genomföra det aktuella projektet. Genomförda stickprov visade att byggaktörskontrollerna var aktuella. Vidare gick det i samtliga tjänsteutlåtanden utom två att koppla genomförd kontroll till den specifika markanvisningen. I ett ärende har en tidigare genomförd byggaktörskontroll används för ett nytt byggprojekt utan att det har motiveras. I ett annat ärende framgår inte om en byggaktörskontroll har genomförts.

Resultatet av byggaktörskontrollen sammanfattas i en rapport till förvaltningen. I den sammanfattande rapporten lämnas också rekommendationer gällande ytterligare kontroller som bör genomföras. Genomförda stickprov visar vidare att det i merparten av tjänsteutlåtandena inte är tydligt hur de rekommendationerna som lämnats i samband med byggaktörskontrollen tagits om hand. I flertalet av de granskade tjänsteutlåtandena används en standardformulering som fastställer att byggaktörens kreditvärdighet, finansiella situation samt genomförandekraft har bedömts. I två tjänsteutlåtanden har standardformuleringen förtydligats med att någon av de rekommendationer som ges i byggaktörskontrollen

lyfts, t.ex. hur finansieringen säkerställs. I ett av tjänsteutlåtandena framgår det inte om byggaktörskontroll har genomförts.

Innan nämnden fattar beslut om markanvisning tar ett utskott till ledningsgruppen ställning till val av markanvisningsförfarande samt val av byggaktör. Detta är en del i kvalitetssäkringen av ärenden. De ställningstaganden som utskottet gör protokollförs. Granskningen visar att utskottet tagit ställning till samtliga markanvisningar som ingått i stickprovet.

En markanvisning är tidsbegränsad till att gälla i två år. I stadens markanvisningspolicy framgår vilka beslutsgrunder som ska tillämpas vid bedömning av förlängning respektive återtagande av markanvisning när en bindande överenskommelse om exploatering inte har träffas inom två år. I de fall det är aktuellt med en förlängning ska ett tilläggsavtal tecknas. I de nya riktlinjerna för markanvisning har tidsbegränsningen förlängts till tre år. För sju av markanvisningarna som ingått i stickprovet finns underlag som visar att delegationsbeslut om tilläggsavtal har fattats. I ett fall har beslut om genomförande fattats och för resterande två markanvisningar i stickprovet har det inte varit aktuellt med förlängning. Av stickproven framgår att fyra av tilläggsavtalen har tecknats inom en tvåårsperiod. För övriga markanvisningar har tilläggsavtal tecknats mellan tio och nitton månader efter utgången av markanvisningen.

För att ett beslut som fattas med stöd av delegation ska vinna laga kraft ska det skyndsamt anmälas till nämnden. Av nämndens delegationsordning framgår att anmälan ska göras vid närmast påföljande nämndsammanträde. Vid granskningstillfället hade samtliga delegationsbeslut som fattats gällande förlängning anmälts till nämnden. Det noteras dock att det i tre ärenden har gått fyra, fem respektive åtta månader innan beslutet anmälades.

Kvarstående rekommendationer framgår av bilaga 2 Uppföljning av lämnade rekommendationer.

Avtalsförvaltning

En granskning har genomförts med syfte att bedöma om exploateringsnämnden säkerställer att avtalsförvaltning sker i enlighet med fullmäktiges program för inköp. Förvaltningen har i samband med granskningsarbetet beretts möjlighet att faktakontrollera granskningsresultatet.

Den samlade bedömningen är att exploateringsnämnden har en process för avtalsförvaltning som ger förutsättning för att avtalsförvaltningen sker i enlighet med fullmäktiges program för inköp. Bedömningen grundar sig på att nämnden har en organisation där

roller och ansvar för avtalsförvaltning och avtalsuppföljning är tydliga. Vidare har nämnden under året arbetat med att utveckla en process för avtalsförvaltning och uppföljning av avtal. Samtliga delar i processen är dock inte helt implementerade varför nämnden bör prioritera detta arbete under 2025.

Granskningen visar att det finns en organisation där roller och ansvar för avtalsförvaltning är tydliga. Uppföljning av att konsult- och entreprenadavtal efterlevs sker till övervägande del inom respektive projekt.

Enligt intervjuade har nämnden tidigare inte haft någon definierad process för avtalsförvaltning. Detta föranledde att upphandlingsenheten under 2023 påbörjade ett arbete med att ta fram en process för detta. Syftet är att öka kvaliteten i upphandlingar och avtal, stärka avtalsförvaltningen och samordna avtalsuppföljningens olika delar. Arbetet har fortsatt under 2024 och beräknas vara helt implementerat 2025. Det bekräftas i samtliga intervjuer att det är tydligt från ledningen att upphandling och avtalsförvaltning är en prioriterad fråga.

För att öka kvaliteten på upphandlingar och avtal ska det för den vara eller tjänst som upphandlas tas fram en upphandlingsstrategi. Strategin baseras på en sammantagen analys av identifierat behov, marknadsanalys och riskanalys. Tanken är att strategierna ska bidra till bättre förfrågningsunderlag och effektivare upphandlingar, men även leda till en bättre kontroll och uppföljning av avtal. Då det inte går att följa upp samtliga avtal i samma omfattning ska en klassificering göras av alla befintliga avtal. Klassificering görs utifrån värdet och komplexiteten på avtalet. Syftet är att fastställa nivån på den årliga uppföljningen. Vid granskningstillfället pågick ett arbete med att gå igenom och klassificera avtalen. För att motverka oegentligheter i entreprenaderna har arbetsmodellen "Rättvist byggande" tillämpats.

Intervjuade på de avdelningar som hanterar byggprojekt säger att det är tydligt hur uppföljning av leverantörerska göras. De senaste åren har uppföljningen likriktats och det finns nu gemensamma mallar och system för att kunna göra detta.

Systematisk kontroller genomförs bland annat av att avtalsdatabasen är uppdaterad med pågående avtal och aktuella priser, att inköp görs från avtalade leverantörer och att regler för direktupphandling efterlevs. För befintliga leverantörer görs det även löpande kontroller av att ekonomin är i ordning, skatter betalda och att inga brott föreligger etc.

Den verifierande granskningen har omfattat kontroll av att befintliga avtal är registrerade i avtalsdatabasen samt om kategorisering och seriositetskontroll genomförts samt följsamhet till de kontroller som enligt nämndens rutiner ska genomföras för att säkerställa att leverantörerna följer de avtal som har tecknats. Genomförda stickprov visade att samtliga avtal utom ett fanns i avtalsdatabasen. Grundläggande kontroller hade genomförts, däremot var avtalen inte kategoriserats. Inga väsentliga avvikelser noterades avseende de kontroller som ska göras i den löpande avtalsuppföljningen.

Revisionskontoret rekommenderar exploateringsnämnden att:

- Säkerställa att processen för avtalsförvaltning implementeras i sin helhet.

Styrning och kontroll av investeringar

Revisionskontoret har granskat exploateringsnämndens styrning av investeringsverksamheten. Syftet har varit att bedöma om styrningen skett på ett tillräckligt aktivt sätt. Granskningen ingick som en del i revisionskontorets granskning av god ekonomisk hushållning i staden. Förvaltningen har i samband med granskningsarbetet beretts möjlighet att faktakontrollera granskningsresultatet.

Revisionskontorets bedömning är att exploateringsnämnden behöver fortsätta att utveckla investeringsverksamheten med syfte att säkerställa en tillfredsställande styrning, uppföljning och kontroll av investeringar.

Revisionskontoret har tidigare lämnat kritik avseende nämndens redovisning av investeringar. Detta samt initiativ från nämnden har föranlett att det under året, med stöd från konsulter, har gjorts en genomlysning av alla stora projekt utifrån om del av investeringsutgiften borde ha aktiverats, investeringar borde ha kostnadsförts som förgävesprojekt samt följsamhet till gällande redovisningsregler på området. Investeringsutgifter om 6,2 mdkr har aktiverats 2024 varav 5,8 mdkr avser 2024. Vidare har förgäveskostnader identifierats och resultatförts till ett värde om cirka 200 mnkr. Utgifter som enligt regelverket är att betrakta som drift har identifierats och resultatförts om cirka 120 mnkr. En genomgång och klassificering har även gjorts avseende de mindre projekten. Hantering och rättning av de övriga projekten har påbörjats och kommer enligt uppgift att slutföras under 2025.

Nämnden har tidigare år haft en tillräcklig investeringsbudget utifrån sin planering och har därför inte behövt göra prioriteringar mellan olika projekt innevarande år. Varje år har utfall för invester-

ingar hamnat under budget. Detta beror till stor del på förskjutningar inom ett antal projekt. I verksamhetsberättelsen för 2024 redovisas förskjutningar till ett belopp om cirka 1 mdkr. Trots det redovisar nämnden en negativ avvikelse om drygt 0,5 mdkr för investeringsutgifter (brutto). Hur förskjutningarna kommer hanteras i kommande års planering redovisas inte i verksamhetsberättelsen. Investeringsbudgeten för 2025 och åren framåt är lägre än mot tidigare år. Detta har medfört att nämnden, enligt uppgift, har påbörjat ett prioriteringsarbete i syfte att se över projektportföljen för att säkerställa genomförbarheten både ekonomiskt och tidsmässigt samt med hänsyn till marknadsdjupet. Vissa projekt kommer troligen att behöva pausas för att nämnden ska kunna hålla sin investeringsbudget. Arbete involverar hela projektorganisationen från projektledare, byggprojektledare, ekonomer till chefer på olika nivåer.

Under hösten 2024 har det genomförts workshops tillsammans med konsult, utifrån erfarenheter i genomlysningen, om projektekonomi. Enligt uppgift kommer även en anpassad utbildning i redovisning av investeringar utifrån gällande regelverk med särskilt fokus på exploateringsverksamheten genomföras.

Delegation och ärendeberedningsprocessen

En granskning har genomförts av exploateringsnämndens uppföljning av delegation och ärendeberedningsprocessen. Granskningens syfte har varit att bedöma om nämndens delegationsordning är upprättad i enlighet med kommunallagens bestämmelser samt om dess tillämpning är ändamålsenlig och följer fastställda och gällande regelverk. Vidare har granskningen syftat till att bedöma om nämnden har en ändamålsenlig ärendeberedningsprocess. Inom ramen för granskningen har också tidigare lämnade rekommendationer på området följts upp. Förvaltningen har beretts möjlighet att faktakontrollera granskningsresultatet.

Den sammanfattande bedömningen är att exploateringsnämndens delegationsordning inte helt är upprättad enligt kommunallagens bestämmelser. Detta utifrån delegationsordningens omfattande delegationer och avsaknad av tydliga rutiner kring verkställighet. Tillämpningen och efterlevnaden till fastställda och gällande regelverk bedöms inte vara helt ändamålsenlig då granskningen visat på brister inom bland annat dokumentation samt otydligheter i beslutsnivå, varvid det finns ett behov av att utveckla uppföljningen av beslut fattade med stöd av delegation. Rekommendationer som lämnats till nämnden på området har inte helt åtgärdats då det kvarstår vissa utvecklingsområden.

Exploateringsnämndens ärendeberedningsprocess bedöms i allt väsentligt vara ändamålsenlig. Granskningen visar på att det finns dokumenterade beskrivningar av nämndsprocessen samt tidsplaner för när olika moment ska vara färdiga inom ramen för nämndens ärendeberedning. Rollerna mellan den politiska organisationen och tjänstemannaorganisationen framgår även tydligt av den dokumentation som erhållits. Genomförda stickprovskontroller visar även att respektive beslut underbyggts av tjänsteutlåtanden innehållandes viktiga parametrar för beslut. I kontrollerna noteras däremot att slutsatserna kan utvecklas kring ekonomi och hållbarhetskrav samt att protokollen kan tillskrivas en sammanfattning av respektive ärende för att underlätta för läsarens förståelse.

Revisionskontoret rekommenderar exploateringsnämnden att:

- Säkerställa att tydliga kriterier eller riktlinjer tas fram för vad som ska gälla för verkställighet.
- Säkerställa att informationen i de delegationsbeslut som anmäls till nämnden efterlever kraven på dokumentation som återfinns i delegationsordningen.

Intern kontroll avseende investeringsprojekt

En granskning har genomförts med syfte att bedöma om nämnden har säkerställt en tillräcklig intern kontroll avseende investeringsredovisningen.

Den samlade bedömningen är att exploateringsnämnden delvis har säkerställt en tillräcklig intern kontroll i investeringsredovisningen.

Granskningen visar att, trots pågående förbättringsinsatser och utveckling av kontrollsystem, finns det en underliggande problematik i att grundläggande rutiner ännu inte är helt färdigställda eller implementerade. Utan dessa kan det bli svårt att garantera att alla aspekter av investeringsredovisningen hanteras konsekvent och i enlighet med stadens regler och anvisningar.

Granskningen visar att nämnden påbörjat ett arbete med att förbättra och förtydliga hanteringen av investeringsredovisningen. På grund av det omfattande arbetet med hantera tidigare års brister har de nya rutinerna ännu inte hunnits färdigställas och implementeras. Detta uppges dock vara ett högt prioriterat område under 2025.

Informations-/utbildningsinsatser för kontorets medarbetare har genomförts under året. Enligt uppgift kommer ytterligare utbildningsinsatser att genomföras när samtliga nya rutiner är framtagna och ska implementeras.

Uppföljning av tidigare noterade avvikelser i bokslut 2023 visar att det, som ovan nämnts, genomförts ett omfattande arbete för att säkerställa en korrekt investeringsredovisning. Det noteras dock att det ännu inte gjorts en genomgång av alla projekt, vilket gör att det fortfarande finns en risk för fel i de finansiella rapporterna, dock bedöms risken inte längre som väsentlig. Projekt som i bokslut 2023 saknade utfall har gått igenom vilket har inneburit utrangering av inaktiva projekt och aktiveringar. I granskning av årets bokslut noterades bland annat att det tillkommit projekt som saknade utfall. Uppföljningen visar att det finns en rimlig förklaring till utfallet, det rör sig till exempel om mark. I granskningen av bokslut 2023 noterades felklassificerade investeringsinkomster, rättning av dessa har skett under året. Genomförda stickprov visar dock att det tillkommit investeringsinkomster som klassificerats fel. Avvikelsen bedöms dock ej som väsentlig. Liksom föregående år behöver redovisningsmetoden för vidarefakturerings av projekt där staden utför arbete åt andra parter utredas och fastställas.

Revisionskontoret rekommenderar exploateringsnämnden att:

- Säkerställa att de nya rutinerna för investeringsredovisningen färdigställs och implementeras så snart som möjligt under 2025.
- Säkerställa att de nya rutinerna är anpassade efter stadens anvisningar och regelverk.
- Säkerställ att all personal som är involverad i investeringsredovisningen får adekvat utbildning och kompetensutveckling för att förstå och följa de nya rutinerna och kontrollerna.

Utiifrån uppföljning av tidigare noterade avvikelser lämnas även följande rekommendationer:

- Genomför en fullständig genomgång av nämndens mindre projekt under 2025 för att säkerställa att dessa följer stadens riktlinjer avseende aktiveringstidpunkt och klassificering mellan drift och investering.
- Regelbundet följa upp projekt som saknar utfall så att inaktiva projekt utrangeras och för att säkerställa att aktiveringar sker i rätt tid.
- Implementerar en process för att säkerställa att alla investeringsinkomster bokförs korrekt.
- I samverkan med stadsledningskontoret utreda redovisningsmetoden för vidarefakturerings av projekt där staden utför arbete åt andra parter. Särskild uppmärksamhet bör även riktas mot att säkerställa en korrekt klassificering och redovisning av "byggherreschablonen".

Behörighets- och attesthantering i ekonomisystemet

En granskning har genomförts av hanteringen av behörigheter och attester i ekonomisystemet utan några väsentliga iakttagelser.

Granskningen visar att det finns en aktuell och undertecknad attestförteckning. Det finns även, i enlighet med stadens rutiner, ett attestkort för förvaltningschefen samt namnteckningsprov för attestant. Granskade fakturor har attesterats av behöriga. Uppföljning av behörigheter i ekonomisystemet har skett enligt stadens rutiner.

Årets granskning föranleder inga rekommendationer. Däremot bedöms tidigare års rekommendation, avseende atteststrukturens uppbyggnad, kvarstå.

Intäktprocessen - tomträtsavgälder

Exploateringsnämndens intäkter utgörs i huvudsak av tomträtsavgälder, vilka för året uppgick till 3 052 mnkr. En granskning har genomförts av dessa intäkter genom en översiktlig processkartläggning, fluktuationsanalys samt stickprov. Granskningen har vidare haft sin utgångspunkt i stadens regler för ekonomisk förvaltning med tillhörande tillämpningsanvisningar samt förvaltningens egen faktureringsrutin.

Granskningen visar att fakturering har skett i enlighet med överenskomna villkor/avtal för samtliga stickprov. Vidare noteras att betalning (alternativt hantering enligt kravrutin) skett vid rätt tidpunkt i enlighet med stadens regler, att bokföring sker vid rätt tidpunkt och i rätt redovisningsperiod samt att transaktionen är rätt konterad för samtliga stickprov. Samtliga granskade fakturor uppfyller kraven enligt stadens regler. Förklaringar har erhållits till de fluktuationer som skett under året samt i jämförelse med tidigare perioder.

Genomförd granskning föranleder inga rekommendationer.

Försäljningsintäkter avseende exploateringsfastigheter

En granskning har genomförts av intäkter avseende försäljning av exploateringsfastigheter. Granskningen har inte omfattat försäljningsintäkter avseende anläggningstillgångar. Granskningen har genomförts utan särskilda iakttagelser.

Nämndens försäljningsintäkter avseende exploateringstillgångar uppgick 2024 till 1 392 mnkr. Granskningen har genomförts genom en kontroll av slutbetalning och tillträde enligt köpekontrakt för sju försäljningar, motsvarande 982 mnkr.

Granskningen visar att försäljningsintäkterna har redovisats till rätt belopp och i rätt period, det vill säga vid slutbetalning och köparens tillträde, i enlighet med stadens anvisningar. Vid försäljningar av mark och fastigheter överförs eventuella realisationsvinster till finansförvaltning. Detta ska ske så snart försäljningen är genomförd och realisationsvinsten är fastställd. Granskningen visar att så har skett.

Granskningen föranleder inga rekommendationer.

Löneprocessen

En granskning har genomförts av löneprocessen genom en genomgång samt verifiering av dokumenterade rutiner och kontroller. Utbetalad lön, semesteruttag och slumpmässig kontroll har valts ut som granskningsområden. Stickprovskontroll har även gjorts av hela flödet från anställningsavtal till löneutbetalning för en nyanställd. Vidare har en uppföljning gjorts av eventuella avvikelser i genomförd registeranalys.

Granskningen visar inga iakttagelser avseende de rutiner och kontroller som granskats. Samtliga kontroller är utförda utan anmärkning. Det finns en tydlig spårbarhet till genomförda kontroller genom att HR-controllers dokumenterar varje kontroll, inklusive information om när och av vem kontrollen genomförts. Uppföljningen av avvikelser från registeranalysen gjordes även utan särskilda iakttagelser.

Granskningen föranleder inga rekommendationer. Det finns heller inga tidigare lämnade rekommendationer att följa upp inom området.

Konsulttjänster

En granskning har genomförts av inköp av konsulttjänster.

Granskning har gjorts med avseende på villkor enligt avtal, betalningsvillkor, kontering och attest. Stickprovskontrollerna har omfattat 16 fakturor avseende konsulttjänster. Granskningen visar att inköp av konsulttjänster i huvudsak följer stadens riktlinjer och rutiner för inköp. Majoriteten av inköpen är gjorda i inköps-systemet. Vidare har attest av fakturorna gjorts enligt stadens attestregler. När det gäller betalningsvillkor visar dock stickprovskontrollerna på avvikelser avseende tidpunkt för betalning. Av de 16 fakturor som granskats var fem inte betalda enligt villkor.

Årets granskning föranleder inga rekommendationer. Däremot bedöms tidigare års rekommendation, avseende betalningstidpunkt, kvarstå.

Hantering och redovisning av resekostnader

En granskning har genomförts av hanteringen och redovisningen av förtroendekänsliga poster, med fokus på resekostnader under perioden november 2023 till oktober 2024. Genomförd granskning har inte föranlett några särskilda iakttagelser att rapportera.

Exploateringsnämnden följer stadens rese- och mötespolicy samt har upprättade lokala rutiner. Löpande kontroller genomförs av konton för resekostnader.

Genomförda stickprov av resekostnader visar att granskade transaktioner i allt väsentligt är korrekt hanterade i enlighet med stadens policy och nämndens lokala rutiner samt att löpande kontroller har genomförts och dokumenterats.

Granskningen föranleder inga rekommendationer. Det finns heller inga tidigare lämnade rekommendationer att följa upp inom granskningsområdet.

Bilaga 2

Uppföljning av lämnade rekommendationer

Rapport	Rekommendation	Har åtgärder vidtagits (Ja/Delvis/Nej)	Uppföljning
Årsrapport 2024	Intern kontroll avseende investeringsredovisning Nämnden rekommenderas att: Säkerställa att de nya rutinerna för investeringsredovisningen färdigställs och implementeras så snart som möjligt, detta bör vara en prioritering för 2025. Säkerställa att de nya rutinerna är anpassade efter stadens anvisningar och regelverk. Säkerställ att all personal som är involverad i investeringsredovisningen får adekvat utbildning och kompetensutveckling för att förstå och följa de nya rutinerna och kontrollerna. Utfraån uppföljning av tidigare noterade avvikelser lämnas även följande rekommendationer: Genomför en fullständig genomgång av nämndens mindre projekt under 2025 för att säkerställa att alla projekt följer stadens riktlinjer avseende aktiverings-tidpunkt och klassificering mellan drift och investering. Regelbundet följa upp projekt som saknar utfall så att inaktiva projekt utrangeras och får att säkerställa att aktiveringar sker i rätt tid. Implementerar en process för att säkerställa att alla investeringsinkomster bokförs korrekt. I samverkan med stadsledningskontoret utreda redovisningsmetoden för vidarefaktureringsprojekt där staden utför arbete åt andra parter. Särskild uppmärksamhet bör även riktas mot att säkerställa en korrekt klassificering och redovisning av "byggherreschablonen".	Se kommentar	Följs upp kommande år.
Årsrapport 2024	Avtalsförvaltning Nämnden rekommenderas att: Säkerställa att processen för avtalsförvaltning implementeras i sin helhet.	Se kommentar	Följs upp kommande år.

Rapport	Rekommendation	Har åtgärder vidtagits (Ja/Delvis/Nej)	Uppföljning
Årsrapport 2024	Delegation och ärendeberegningsprocessen Nämnden rekommenderas att: Säkerställa att tydliga kriterier eller riktlinjer tas fram för vad som ska gälla för verkställighet. Säkerställa att informationen i de delegationsbeslut som anmäls till nämnden efterlever kraven på dokumentation som återfinns i delegationsordningen.	Se kommentar	Följs upp kommande år.
Årsrapport 2023	Investeringsinkomster Nämnden rekommenderas att: Säkerställa att alla investeringsinkomster klassificeras i enlighet med stadens anvisningar.	Delvis	Uppföljning visar att de avvikelser som noterades 2023 har rättats. Genomförda stickprov visar dock att det tillkommit investeringsinkomster som eventuellt borde ha klassificerats i kontoklass 23. Noterade avvikelser bedöms ej väsentliga i bokslut 2024.
Årsrapport 2023	Förebyggande arbete mot otillåten påverkan Nämnden rekommenderas att: Utveckla väsentlighets- och riskanalysen avseende oegentligheter och förtroendeskadligt agerande inom nämndens olika verksamhetsområden. I styrdokument tydliggöra hur personalen ska agera vid misstanke om oegentligheter och vilka rapporteringskanaler som bör användas.	Ja	Uppföljningen visar att tillåten påverkan finns med som en del av årshjulet för arbetsplatsträffar för 2025. Under hösten 2024 har utbildning/information getts till medarbetare på avdelnings- och enhetsmöten. Utbildningsinsatserna kommer att fortsätta under 2025. Utbildnings- och informationsmaterial anpassat för exploateringsnämndens verksamhet finns tillgängligt på nämndens intranät Tidigare uppföljningar har visat att risker kopplade otillåten påverkan inte har omfattat nämndens olika verksamhetsområden. Årets uppföljning visar att risker inom fler områden har identifierats. Vidare innehåller förvaltningens riktlinjer för otillåten påverkan exempel på identifierade riskområden samt rapporteringskanaler.
Årsrapport 2023	Stadsbyggnadsprocessen för Stockholmshusen Nämnden rekommenderas att: Se över ledtider i markanvisningsprocessen för att identifiera och åtgärda fördröjande handläggningseffekter.	Ja	Enligt uppdrag i KFs budget 2024 har exploateringsnämnden tillsammans med stadsbyggnadsnämnden och de tre bostads-bolagen tagit fram arbetsformer för att på bästa sätt forma nya projekt och sätta ramarna för dessa så tidigt som möjligt i processen för att säkerställa en effektiv planprocess. Vidare har Exploateringsnämnden tillsammans med stadsbyggnadsnämnden tagit fram en process för en effektivare marktilldelning för Stockholmshusen. Processen har implementerats under 2024

Rapport	Rekommendation	Har åtgärder vidtagits (Ja/Delvis/Nej)	Uppföljning
Revisionsprojekt nr 3/2023	Biologisk mångfald i stadsbyggnadsprocessen Nämnden rekommenderas att: Tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden och stadsbyggnadsnämnden ta fram en analys av hur stadens planerade utbyggnad kommer att påverka den blågröna infrastrukturen och ekologisk särskilt betydelsefulla områden på längre sikt. (Rekommendation avslutas utan åtgärd)	Nej	Uppföljningen av visar att exploateringsnämnden, tillsammans med stadsbyggnadsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden följer utvecklingen av ekologiskt särskilt betydelsefulla områden över tid men att det saknas en samlad analys. Av yttrande över revisionsrapporten framgår att nämnden anser att det inte är möjligt att utvärdera kompensationsåtgärders långsiktiga ekologiska effekter i samband med ett projekts slutredovisning. Ytterligare uppföljning av rekommendationen kommer inte att genomföras. Risken kvarstår dock och kommer att behandlas i revisionskontorets kommande riskanalysarbete.
Årsrapport 2022	Förtroendekänsliga poster Nämnden rekommenderas att: Säkerställa att stadens anvisningar och regler följs vad gäller redovisning av transaktioner som avser representation. Det vill säga att kontering och momsredovisning är korrekt samt att underlagen är fullständiga. (Rekommendation kvarstår)	Nej	En granskning har genomförts av redovisning av förtroendekänsliga poster, där urvalet varit intern representation under perioden januari till oktober 2024. Granskningen har gjorts med avseende på deltagare, syfte, momsavdrag samt attestants oberoende, det vill säga att attestanten själv inte deltagit. Genomförda stickprovskontroller visar att det fanns avvikelser från stadens anvisningar, i huvudsak gällande obligatoriska underlag och oberoende attest. För samtliga stickprov hade attestanten själv deltagit, varpå det bedöms vara en avvikelse. För de transaktioner som granskats bedömer vi inriktning och omfattning som rimlig utifrån stadens anvisningar.
Årsrapport 2022	Inköpsprocessen – konsulttjänster Nämnden rekommenderas att: Säkerställa att betalning av leverantörsfakturer sker i enlighet med betalningsvillkor. Rekommendationen kvarstår.	Nej	Ett stickprov på 16 st leverantörsfakturer avseende konsulttjänster har slumpmässigt valts ut och granskats avseende betalningstidpunkt. Det noterades att 5 st av dessa var sent betalda.

Rapport	Rekommendation	Har åtgärder vidtagits (Ja/Delvis/Nej)	Uppföljning
Årsrapport 2022	Investeringsprocessen Nämnden rekommenderas att: Säkerställa att det i exploateringshandboken eller annat styrande eller stödande dokument tydliggörs vilken roll och ansvar ekonomifunktionen har avseende uppföljning och kontroll av investeringar. (Rekommendationen delvis åtgärdad) Se över behovet att tydliggöra vilka instruktioner och avvåganden som projektledare ska utgå från då de gör prognoser. Detta för att stärka enhetligheten mellan projekt. (Rekommendationen delvis åtgärdad) Se över behovet att i återrapportering av investeringsverksamhet till nämnd tydliggöra vilka projekt som prognostiserar en negativ avvikelse mot genomförandebeslut som kräver åtgärd enligt fastställt regelverk. Detta för att öka nämndens möjlighet att utöva tillräcklig kontroll av sin investeringsverksamhet. Rekommendationen delvis åtgärdad)	Delvis	Granskning av nämndens interna kontroll avseende investeringsredovisning visar att grundläggande rutiner ännu inte är helt färdigställda eller implementerade. Detta uppges dock vara ett högt prioriterat område under 2025. Informations-/utbildningsinsatser för kontorets medarbetare har genomförts under året. Enligt uppgift kommer ytterligare utbildningsinsatser att genomföras när samtliga nya rutiner är framtagna och ska implementeras. Uppföljning och rapportering av investeringsverksamheten sker i samband med tertialrapportering och verksamhetsberättelse, enligt stadens anvisningar. Nämnden får också även information om de projekt som prognostiserar en negativ avvikelse mot genomförandebeslut som kräver åtgärd enligt fastställt regelverk. Granskning av verksamhetsberättelsen visar att rapportering och analys av investeringsverksamheten i verksamhetsberättelsen behöver utvecklas för att ge en tydlig bild av orsakerna till det ekonomiska utfallet. Detta för att ledamöter i nämnden ska få en korrekt bild av investeringsverksamheten generellt, men också tillräcklig information för att fatta adekvata beslut.
Revisionsrapport nr 2/2022	Projekt Slussen Nämnden rekommenderas att: Utveckla och tydliggöra nämndens styrning av projektet genom ett ökat beslutsfattande avseende exempelvis upphandlingar, övergripande principer för styrning, uppföljning och kontroll av projektet samt åtgärder vid avvikelser. (Rekommendation delvis åtgärdad)	Delvis	Uppföljningen visar att insatser kopplat till ärenden inom upphandling har genomförts. Dock ses fortsatt risker kopplat till omfattande delegationer och beslutsutrymmen för delegater. Delegationsordningen samt vidaredelegationen innehåller omfattande delegationer, sett till både värde och beslutsutrymme, vilket inte anses vara ändamålsenligt utifrån lagstiftning och nämndens ansvar för verksamheten. Det finns således en inbyggd sårbarhet i systemet att ensamma tjänstepersoner ges stor beslutanderätt i faktiska ärenden men också i tolkningen av presumerad verkställighet. Övriga delar av rekommendationen bedöms som åtgärdade.
Revisionsrapport nr 1/2022	Samverkan i stadsplaneringen Nämnden rekommenderas att: Säkerställa att erfarenhetsåterföring sker i enlighet med Ledstängen. (Rekommendationen delvis åtgärdad) Se över samverkan och arbetssätt i syfte att få ett jämnare arbetsflöde under året. (Rekommendation åtgärdad)	Delvis	Uppföljningen visar att det finns arbetssätt och rutiner för erfarenhetsåterföring mellan berörda förvaltningar. I samband med nystarten av styrgruppen för Ledstängen i början av 2025 avses frågan om erfarenhetsåterföringen tas upp. I syfte att få ett jämnare arbetsflöde följs produktionstakten upp två gånger per år. Förvaltningen kan till viss del styra arbetsflödet, men har begränsad rådighet över plan- och exploateringsprocessen, vilket påverkar möjligheten att uppnå ett jämnt arbetsflöde

Rapport	Rekommendation	Har åtgärder vidtagits (Ja/Delvis/Nej)	Uppföljning
Årsrapport 2021	Avtalsuppföljning Nämnden rekommenderas att: Utveckla systematiska och dokumenterade kontroller samt säkerställa att avtalsuppföljning sker. (Rekommendationen delvis åtgärdad)	Delvis	Nämnden påbörjade 2023 ett arbete med att ta fram en process för detta för avtalsförvaltning. Syftet var att öka kvaliteten i upphandlingar och avtal, stärka avtalsförvaltningen och samordna avtalsuppföljningens olika delar. Arbetet har fortsatt under 2024 och beräknas vara helt implementerat 2025. Revisionskontoret kommer under 2025 följa upp hur implementeringen fortlöpt.
Årsrapport 2022, 2019, 2018	Markanvisningsprocessen Nämnden rekommenderas att: 2022: Dokumentera motivet till att en tidigare genomförd byggaktörskontroll är möjlig att använda för ett annat projekt än det som först avsågs. (Rekommendation delvis åtgärdad) 2022: Dokumentera genomförda kontroller som rekommenderas i externt utförd byggaktörskontroll alternativt motivet till att inte genomföra de rekommenderade kontrollerna. (Rekommendation kvarstår) 2018: Förbättra dokumentationen av de kontroller och bedömningar av byggaktören som ska ske enligt markanvisningspolicyn. Av dokumentationen bör det även framgå på vilket sätt kontoret beaktat de rekommendationer som har lämnats i de ekonomiska analysrapporterna. (Rekommendation kvarstår avseende den del som rör de ekonomiska analysrapporterna) 2022: Säkerställa att ledningsgruppens utskott tar ställning i alla föreslagna markanvisningar. (Rekommendation åtgärdad) 2022: Säkerställa att delegationsbeslut anmäls skyndsamt till nämnden. (Rekommendation delvis åtgärdad) 2019: Säkerställa att stadens markanvisningspolicy följs samt utarbeta rutiner för att säkerställa att samtliga markanvisningsbeslut följs upp inom två år. (Rekommendation delvis åtgärdad)	Delvis	En uppföljande granskning har genomförts av tidigare lämnade rekommendationer. En ny riktlinje för markanvisningar beslutas av kommunfullmäktige i november 2024, vilken gäller för markanvisningar beslutade 1 februari 2025 eller senare. Uppföljningen är gjord utifrån den tidigare markanvisningspolicyn. Stickproven har omfattat 10 markanvisningar. Byggaktörskontrollerna har varit aktuella och gått att koppla till de markanvisningar som ingått i stickproven. I ett fall har en tidigare genomförd byggaktörskontroll använts för ett nytt byggprojekt utan att det har motiverats. När det gäller de rekommendationer som lämnas i byggaktörskontrollerna har en viss utveckling skett, men det är i merparten av tjänsteutlåtanden är det otydligt hur dessa har tagits om hand. Stickprovskontrollen visar att ledningsgruppens utskott tagit ställning till samtliga föreslagna markanvisningar. Stickprovskontroller avseende anmälan av delegationsbeslut till nämnd visar att så inte alltid skett skyndsamt. Det finns exempel på där det gått tre, fem och åtta månader innan beslutet anmälades. Förvaltningen har tagit fram rutiner för att säkerställa att markanvisningsbeslut följs upp inom två år. Genomförda stickprovskontroller visar att beslut om förlängning av markanvisningsavtal inte alltid gjorts inom två år. Det finns exempel där beslut om förlängning tagits 10 och 19 månader efter att avtalet löpt ut.

Rapport	Rekommendation	Har åtgärder vidtagits (Ja/Delvis/Nej)	Uppföljning
Årsrapport 2020	Redovisning av avvikelser i stora investeringsprojekt Nämnden rekommenderas att: Utveckla rapporteringen avseende avvikelser i stora investeringsprojekten så att det tydligt framgår förklaringar och eventuella åtgärder.	Delvis	Nämnden erhåller i samband med tertialrapporter och verksamhetsberättelse uppföljning av investeringar. Det är i viss mån svårt att ta till sig informationen då den är omfattande och detaljrik. Utöver ovanstående information får också nämnden i samband med tertialrapport 2 en bilaga med de projekt som avviker 15 procent eller mer i förhållande till genomförandebeslut. Syftet är bland annat att öka nämndens insyn och möjlighet till styrning och kontroll av investeringsverksamheten. Bilagan innehåller uppgift om avvikelse i belopp och procent men saknar förklaring till avvikelsen. Vilka konsekvenser de projekt som avviker har på nämndens övriga investeringsverksamhet analyseras inte. Enligt uppgift ses de projekt som avviker över i samband med verksamhetsplanen. Nämnden har under året, enligt stadens anvisningar för investeringar, fått uppföljande rapport avseende de större projektens budgetefterlevnad, dvs. projekt över 50 mnkr. Vidare ska projekt över 300 mnkr följas upp i särskild ordning. För dessa projekt ska nämnden minst två gånger per år ta fram en lägesrapport till stadsledningskontoret. Rapporteringen ska ge en översikt av de större projektens budgetefterlevnad och den planerade hanteringen av eventuella avvikelser avseende ekonomi, tid och innehåll. Det noteras att nämnden inte tar del av den sistnämnda rapporteringen.
Årsrapport 2020	Internkontrollplan Nämnden rekommenderas att: Utveckla och tydliggöra riskområden och åtgärder/kontroller i internkontrollplanen samt utveckla uppföljning och analys av densamma.	Ja	Enligt nämnden har ett utvecklingsarbete genomförts under året. Det har bland annat omfattat att i högre utsträckning involvera verksamheten i riskanalysarbetets olika moment. En viktig del i detta arbete är resultatet och av den internrevision som genomförts under året. Det arbete som nämnden genomför kommer att följas upp i den grundläggande granskningen av nämnden.
Årsrapport 2020	Ansvarsfördelning i attestflödet Nämnden rekommenderas att: Göra en översyn av rutinerna för attest (attestflödet) med utgångspunkt i stadens regler avseende ansvarsfördelning, där det särskilt framgår att attest ska utföras av godkännare och beslutsattestant. Utgångspunkten bör vara att attestflödet i så hög grad som möjligt följer kontorets linje och/eller projektorganisation så att ekonomiskt ansvar och attestansvar överensstämmer. Avsteg från denna princip bör endast ske i undantagsfall. (Rekommendation delvis åtgärdad)	Delvis	Uppföljning visar att ingen förändring har skett i hanteringen under 2024. Hantering strider inte mot stadens regelverk, men nämnden överväga om det är lämpligt ekonomer har långt gångna attestbefogenheter. Utgångspunkten bör vara att attestflödet i så hög grad som möjligt följer kontorets linje och/eller projektorganisation så att ekonomiskt ansvar och attestansvar överensstämmer. Enligt uppgift kommer nämnden under 2025 att undersöka och identifiera eventuella konsekvenser av en förändring av ansvarsfördelningen i attestflödet.

Rapport	Rekommendation	Har åtgärder vidtagits (Ja/Delvis/Nej)	Uppföljning
Revisionsrapport nr 5/2019	Implementering av dataskyddsförordningen Nämnden rekommenderas att: Utveckla styrningen och uppföljningen av arbetet med att efterleva dataskyddsförordningen. (Rekommendation åtgärdad) Informationsklassificera sina informationstillgångar samt regelbundet och systematiskt inventera sina personuppgiftsbehandlingar. (Rekommendation åtgärdad)	Ja	Nämnden har enligt anvisningar upprättat en årsrapport för GDPR. Av rapporten framgår att nämnden har god ordning och att den endast finns enstaka utvecklingsområden. Nämnden har en riktlinje för personuppgiftshandling från vilken enligt uppgift kommer uppdateras under 2025. En lokal anvisning för informationssäkerhet finns framtagna, vilken bedöms vara aktuell. Vidare har nämndens informationssäkerhetssamordnare, enligt stadens anvisningar tagit fram Ledningens genomgång för 2024. Samtliga personuppgiftsbehandlingar som finns i verksamheten har informationsklassats och är aktuella. Nämnden har inventerat lokala och centrala system och lagt till ytterligare processer, för närvarande finns 170 registrerade behandlingar. DSO rekommenderar att exploateringskontoret fortsätter att uppdatera registret.
Årsrapport 2018	Investeringsprognoser Nämnden rekommenderas att: Säkerställa att det löpande arbetet med budget och prognoser avseende investeringsverksamheten förbättras. (Rekommendation utgår)	Delvis	Den uppföljande granskningen visar att förvaltningen i samband med tertialrapport 2 tar fram en bilaga med de projekt som avviker 15 procent eller mer i förhållande till genomförandebeslut. Syftet är bland annat att öka nämndens insyn och möjlighet till styrning och kontroll av investeringsverksamheten. Prognosen för nämndens totala nettoinvesteringar i tertialrapport 2 avviker med 5 procent jämfört med utfall i bokslut 2024, vilket innebär att årsmålet om prognossäkerhet avseende investeringar har uppfyllts. Revisionskontoret avser inte att följa upp rekommendationen framöver. Risken kommer beaktas i revisionskontorets framtida riskanalysarbete samt följas i den grundläggande granskningen av nämnden.
Årsrapport 2017	Oegentligheter och förtroendeskada Nämnden rekommenderas att: Kartlägga och beakta risker i verksamheterna utifrån ett oegentlighets- och förtroendeskadligt perspektiv. (Rekommendation åtgärdad)	Ja	Uppföljningen visar att tillåten påverkan finns med som en del av årshjulet för arbetsplatsträffar för 2025. Under hösten 2024 har utbildning/information getts till medarbetare på avdelnings- och enhetsmöten. Utbildningsinsatserna kommer att fortsätta under 2025. Utbildnings- och informationsmaterial anpassat för exploateringsnämndens verksamhet finns tillgängligt på nämndens intranät. Tidigare uppföljningar har visat att risker kopplade till otillåten påverkan inte har omfattat nämndens olika verksamhetsområden. Årets uppföljning visar att risker inom fler områden har identifierats. Vidare innehåller förvaltningens riktlinjer för otillåten påverkan exempel på identifierade riskområden.

Rapport	Rekommendation	Har åtgärder vidtagits (Ja/Delvis/Nej)	Uppföljning
Årsrapport 2019, 2017	Delegationsordning Nämnden rekommenderas att: Genomföra uppföljning och kontroll av beslut fattade med stöd av delegation från nämnden. (Rekommendation delvis åtgärdad) Utveckla former för att säkerställa att alla beslut som fattas med stöd av delegation anmäls på ett tillfredsställande sätt. (Rekommendation delvis åtgärdad)	Delvis	Den uppföljande granskningen visar att åtgärder har vidtagits kopplat till nämndens uppföljning och kontroll av delegationsbeslut samt rutiner för att säkerställa att delegationsbeslut registreras och anmäls. Nämnden får vid respektive sammanträde information samt fattar beslut om anmälda delegationsbeslut. Genomförda stickprov visar dock på brister i anmälan, otydligheter i beslutsnivå, dokumentation och tid för anmälan vilket visar på ett behov av att utveckla uppföljningen av beslut fattade med stöd av delegation, framförallt kopplat till dokumentation. Vidare har inte alltid delegationsbeslut anmälts skyndsamt.
Årsrapport 2017	Utvärderingar i exploateringsprojekt i stadsbyggnadsprocessen Nämnden rekommenderas att: I samverkan med stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden samt miljö- och hälsoskyddsnämnden se till att erfarenhetsåterföring sker på det sätt som bestämts i Ledstången. (Rekommendation utgår)	Delvis	En rutin för erfarenhetsåterföring finns beskriven i Ledstången. För att säkerställa att rutinen efterlevs har dialog med exploateringskontoret skett. I samband med nystarten av styrgruppen för Ledstången i början av 2025 avses frågan om erfarenhetsåterföringen tas upp. Revisionskontoret avser inte att följa upp rekommendationen framöver. Risken kommer beaktas i revisionskontorets framtida riskanalysarbete.

Bilaga 3 Bedömningskriterier

Nedan redovisas de kriterier som ligger till grund för gjorda bedömningar. Bedömningarna avser såväl genomförandet som resultatet av verksamheten.

Analysen i rapporten är underlag till revisorernas slutliga bedömning av revisionsobjektens ansvarstagande. Revisorerna kan:

- tillstyrka att ansvarsfrihet beviljas
- rikta anmärkning
- avstyrka att ansvarsfrihet beviljas

Detta redovisas i revisionsobjektets revisionsberättelse.

Verksamhet och ekonomi

Att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt innebär att nämnden har uppnått kommunfullmäktiges mål samt följt de beslut, riktlinjer, gällande lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för verksamheten.

Bedömningskriterier

Nämnden:

- Har ett resultat som är förenligt med fullmäktiges mål, beslut och riktlinjer.
- Har genomfört sitt uppdrag med tillgängliga resurser.
- Har bedrivit verksamheten enligt gällande lagar, föreskrifter, riktlinjer m.m.

Bedömning:

I allt väsentligt tillfredsställande

Bedömningskriterierna är i allt väsentligt uppfyllda. Det kan förekomma mindre avvikelser. Ev. rekommendationer behöver åtgärdas.

Delvis tillfredsställande

Bedömningskriterier bedöms delvis uppfyllda. Påpekade brister behöver åtgärdas utifrån lämnade rekommendationer.

Inte tillfredsställande

Bedömningskriterierna bedöms inte vara uppfyllda. Det finns väsentliga brister som behöver åtgärdas så fort som möjligt utifrån lämnade rekommendationer.

Intern kontroll

Den interna kontrollen är en process som utförs av nämnd, förvaltningsledning och personal. Den är en integrerad del i verksamhetens styrning och uppföljning. Processen säkerställer, med en rimlig grad av säkerhet, att verksamheten drivs effektivt samt att lagar, förordningar och andra regler följs. Det lämnas en tillförlitlig finansiell redovisning och rättvisande rapportering om verksamheten.

Bedömningskriterier

Nämnden:

- Har haft en styrning och uppföljning mot mål och beslut.
- Har en organisation med tydlig fördelning av ansvar och befogenheter för att stödja verksamheten och för att förhindra avsiktliga/oavsiktliga fel samt oegentligheter.
- Följer systematiskt och fortlöpande upp ekonomi och verksamhet, såväl för verksamhet i egen regi som för sådan som uppdragits åt annan att utföra, analyserar väsentliga avvikelser samt vidtar åtgärder vid behov.
- Genomför årliga analyser som fångar upp väsentliga risker och hur de ska hanteras för att verksamhetens mål ska uppnås. Nämnden har i en internkontrollplan fastställt vilka åtgärder som ska hantera prioriterade risker.
- Har riktlinjer och rutiner som bidrar till att säkerställa att verksamhetens mål uppfylls och att föreskrifter följs.
- Följer upp den interna kontrollen systematiskt och fortlöpande.
- Har en rapportering som ger en aktuell, rättvisande och tillförlitlig information om verksamhet och ekonomi.

Bedömning

Bedömningen ges utifrån en tregradig skala, i huvudsak tillräcklig, delvis tillräcklig eller inte tillräcklig.

I huvudsak tillräcklig

Bedömningskriterierna är i allt väsentligt uppfyllda. Det kan förekomma mindre avvikelser. Ev. rekommendationer behöver åtgärdas.

Delvis tillräcklig

Bedömningskriterierna bedöms delvis uppfyllda. Påpekade brister behöver åtgärdas utifrån lämnade rekommendationer.

Inte tillräcklig

Bedömningskriterierna bedöms inte vara uppfyllda. Det finns väsentliga brister som behöver åtgärdas så fort som möjligt utifrån lämnade rekommendationer.

Räkenskaper

Att nämndens räkenskaper är upprättade enligt stadens anvisningar. Detta innebär att räkenskaperna bör vara upprättade enligt lag om kommunal bokföring och redovisning samt följa god redovisnings-sed.

Om stadens anvisningar strider mot lag eller god sed riktas kritiken mot kommunstyrelsen.

Bedömning

Bedömning görs av om nämndens räkenskaper är upprättade enligt stadens anvisningar.

Upprättade enligt anvisningar

Det kan förekomma mindre avvikelser. Ev. rekommendationer ska åtgärdas.

Ej upprättade enligt anvisningar

Väsentliga brister finns som behöver åtgärdas så fort som möjligt utifrån lämnade rekommendationer.